

Григор'єва (Рубель) М.Р.

Студентка ФСП

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Науковий керівник:

Солончук І.В., ст. викл.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Актуальні проблеми виконавчого провадження у цивільному процесі

Ми народились і живемо у період великих змін. Верховною Радою України ледве не щодня приймаються нові закони. Наша держава стоїть на шляху повного реформування усіх галузей права і це дає нам надію на краще майбутнє. Та, на жаль, повинно пройти немало часу для того, щоб новий механізм повністю запрацював і можна було з упевненістю сказати про те чи пішли ці зміни на користь українському суспільству. Але, на даному етапі вже можна робити певні висновки, тому у цих тезах ми б хотіли розкрити декілька проблем, які вже виникли у зв'язку з із новим Законом України «Про виконавче провадження» та Законом України « Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів», які набрали чинності 5 жовтня 2016 року, адже саме від стадії виконавчого провадження залежить реальний захист прав та інтересів громадян та ефективність вирішення спорів саме в судовому порядку.

У зв'язку з прийняттям вищезазначених Законів у виконавчому провадженні відбулися такі основні зміни: примусове виконання рішень тепер можуть здійснювати не тільки державні, а й приватні виконавці, запроваджено Єдиний реєстр боржників, стягувач зобов'язаний заплатити авансовий внесок за прийняття виконавчого документа до примусового виконання, при відкритті виконавчого провадження строк для самостійного (добровільного) виконання рішення боржнику тепер не надається, виконавець при відкритті виконавчого провадження зобов'язаний одразу накласти арешт на майно (кошти) боржника, виконавець зобов'язує боржника подати декларацію про доходи та майно одразу після відкриття виконавчого провадження, визначення вартості майна боржника має здійснюватися за взаємною згодою стягувача та боржника, якщо такої згоди не досягнуто – для оцінки майна залучається суб'єкт оціночної діяльності - суб'єкт господарювання, реалізація майна боржника здійснюється на електронних торгах, змінено строки вчинення вагомих виконавчих дій, виключено положення щодо контролю за законністю виконавчого провадження з боку керівних органів Державної виконавчої служби тощо.

Ч.2 ст.26 ЗУ «Про виконавче провадження» передбачає, що стягувачем має бути сплачений авансовий внесок в розмірі 2 відсотків суми, що підлягає стягненню, але не більше 10 мінімальних розмірів заробітної плати, а за рішенням немайнового характеру та рішень про забезпечення позову - у розмірі одного мінімального розміру заробітної плати з боржника - фізичної особи та в розмірі двох мінімальних розмірів заробітної плати з боржника - юридичної особи. Ст.43 даного закону передбачає додаткове авансування витрат виконавчого провадження, у разі якщо витрати на залучення до проведення виконавчих дій суб'єктів господарювання на платній основі, виготовлення технічної документації на майно, здійснення витрат на валютнообмінні фінансові операції та інших витрат, пов'язаних із перерахуванням коштів, перевищують суму сплаченого авансового внеску. Згідно з ч.3 ст.43 Закону після закінчення виконавчого провадження або повернення виконавчого документа стягувачу авансовий внесок повертається стягувачу,

проте повернення додаткового авансування законодавець не передбачив. До того ж ще одним недоліком, даної норми, на нашу думку, є те що законодавець передбачає повернення стягувачу авансового внеску лиш після закінчення виконавчого провадження, або ж при поверненні виконавчого документу стягувачу, а при поверненні виконавчого документу до суду, який його видав, що передбачено ст. 38 Закону, повернення авансового внеску не відбувається[1]. У своїй статті адвокат з більш як 20-ти річним досвідом - Олександр Кузь висловлює думку про те, що за таких обставин законодавець несправедливо поступає зі стягувачем, який втрачає не лише можливість виконати рішення, яке було винесене на його користь, а ще й втрачає кошти за сплачений ним авансовий внесок, не говорячи вже і про додаткове авансування, якщо воно було[2]. І ми цілком погоджуємося з даним твердженням. Схожий недолік допущений також стосовно ч.4 ст.4, у якій визначаються обставини за яких виконавчий документ повертається стягувачу без прийняття до виконання[1]. Адже у такому випадку при подачі заяви про примусове виконання рішення стягувач вже сплачує авансовий внесок, а от повернення його за даних обставин не передбачено.

Отже, нам невідомо чим керувався законодавець, врегулювавши вищезазначені відносини саме таким чином, але на нашу думку, у розглянутих нами нормах є явне порушення майнових та природних прав стягувача. Тому, ми вважаємо за необхідне внести до Закону України «Про виконавче провадження» такі зміни:

1) Доповнити ч.3 ст.43:

А) нормою про повернення стягувачу коштів додаткового авансування витрат;

Б) нормою про повернення стягувачу авансового внеску та додаткового авансування витрат стягувачу у разі повернення виконавчого документа до суду, який його видав

В) нормою про повернення стягувачу авансового внеску та додаткового авансування витрат стягувачу у разі повернення виконавчого документу стягувачу без прийняття до виконання

2) Зважаючи на вищезазначені доповнення внести відповідні зміни до : ст. 38 та ст. 4.

Список використаних джерел

1. Про виконавче провадження Верховна Рада України; Закон, Перелік від 02.06.2016 № 1404-VIII[Електронне джерело]// Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

2. Олександр Кузь. «Проблеми виконавчого провадження "по-новому" і шляхи їх рішення». Інформаційне агентство "ЛІГА:ЗАКОН", 2010 – 2017.[Електронне джерело]// Режим доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/>